

๗ บท กำหนดโทษ

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ในหมวดที่ ๒ ว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมุ่งให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีการกำหนดโทษสำหรับความผิดในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ในหมวด ๖ ว่าด้วยบทกำหนดโทษ ซึ่งการกำหนดโทษสำหรับความผิดตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐^๑ ถือเป็นมาตรการสำคัญในการป้องปรามมิให้เกิดสาธารณภัยและควบคุมความสงบเรียบร้อยในระหว่างการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้การใช้อำนาจรัฐในการจัดการสาธารณภัยมีความศักดิ์สิทธิ์ มีสภาพบังคับ และเกิดการปฏิบัติตาม ดังนั้น ประชาชนจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย หากมีบุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของผู้มีอำนาจหน้าที่แล้ว บุคคลดังกล่าวอาจต้องรับโทษสำหรับความผิดที่กำหนดไว้ดังนี้

๑. ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๑

กรณีผู้อำนวยการมีคำสั่งหรือกำลังปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๑ ดังนี้

(๑) สั่งข้าราชการฝ่ายพลเรือน พนักงานส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าพนักงาน อาสาสมัคร และบุคคลใด ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามความจำเป็นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒) สั่งใช้อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามความจำเป็นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) สั่งใช้เครื่องมือสื่อสารของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนทุกระบบที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยหรือท้องที่ที่เกี่ยวข้อง

(๔) ขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) สั่งห้ามเข้าหรือให้ออกจากพื้นที่อาคาร หรือสถานที่ที่กำหนด

(๖) จัดให้มีการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยโดยทั่วถึงและรวดเร็ว

บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามที่กำหนดไว้มาตรา ๔๙

๒. ข้อขวางการดำเนินการของเจ้าพนักงานตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๖

วรรคสาม

กรณีเจ้าพนักงานที่ประสบเหตุสาธารณภัยเข้าไปดำเนินการระงับสาธารณภัยในเบื้องต้นตามมาตรา ๒๔ หรือกำลังตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินที่เป็นอุปสรรคแก่การบำบัดปิดป้องภัยอันตราย ตามคำสั่งของผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๕ หรือขนย้ายทรัพย์สินที่ทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่าย ซึ่งเจ้าพนักงานได้แจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินดังกล่าวออกไปจากอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ใกล้กับพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยแล้ว แต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม

ในกรณีเหล่านี้ ...

^๑ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๙ - ๕๕

ในกรณีเหล่านี้ บุคคลผู้ขัดขวางการดำเนินการของเจ้าพนักงานต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๐

๓. เข้าไปในพื้นที่ที่ปิดกั้น ตามมาตรา ๒๗ (๓)

กรณีผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการมีคำสั่งปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยหรือพื้นที่ใกล้เคียง ตามมาตรา ๒๗ (๓) หากมีบุคคลใดเข้าไปในพื้นที่ที่ปิดกั้นดังกล่าวโดยไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามคำสั่งของผู้อำนวยการ ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ในพื้นที่ที่ปิดกั้นตามมาตรา ๒๗ (๓) ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการจะเรียกบุคคลดังกล่าวมาตักเตือนแทนการดำเนินคดีก็ได้ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ วรรคสอง

๔. ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ตามมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙

กรณีผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายสั่งให้บุคคลใดซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่เกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยออกไปจากพื้นที่ดังกล่าว เนื่องจากกีดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๒๘ หรือกรณีผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการอำเภอ หรือผู้อำนวยการท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของผู้อำนวยการอำเภอ ประกาศห้ามมิให้บุคคลใด เข้าไปอยู่อาศัยหรือดำเนินกิจการใด ๆ ในพื้นที่ที่เกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัย เนื่องจากการอยู่อาศัยหรือดำเนินกิจการในพื้นที่ดังกล่าวนั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๒๙ บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๒

๕. แต่งกายและแสดงตนเป็นอาสาสมัครหรือสมาชิกองค์การสาธารณกุศล

บุคคลใดแต่งเครื่องแบบหรือประดับเครื่องหมายของอาสาสมัครหรือองค์การสาธารณกุศล ในขณะที่เกิดสาธารณภัย และเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยโดยมิได้เป็นอาสาสมัครหรือสมาชิกขององค์การสาธารณกุศล เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นบุคคลดังกล่าว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๓

๖. เรียกร้องหรือหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ โดยแสดงตนเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่หรือใช้ชื่อของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

บุคคลใดทำการเรียกร้องหรือหาประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ โดยแสดงตนเป็นอาสาสมัคร เจ้าพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือใช้ชื่อของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการดำเนินการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๔

๗. ผู้มีอำนาจหน้าที่นำความลับใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเปิดเผยความลับนั้นแก่ผู้อื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๔๘

บุคคลใดนำเอาความลับซึ่งได้จากการปฏิบัติหน้าที่ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเปิดเผยความลับนั้นแก่ผู้อื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือแก่การประกอบอาชีพของผู้นั้น บุคคลดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๕

*****

สืบค้นและเรียบเรียงโดย

นางสาวกัญญา ช่อสูงเนิน ตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ

ส่วนคดีและนิติกรรมสัญญา ๓ กองกฎหมาย